

Projekt z dnia 28 maja 2007 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI¹⁾**

z dnia2007 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wytwarzaniu, przerobie oraz stosowaniu związków chromu

Na podstawie art. 237¹⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie dotyczy bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach wytwarzających, przerabiających i stosujących związki chromu, zwane dalej „chromem”.

§ 2. Przy wytwarzaniu, przerobie i stosowaniu chromu stosuje się środki ochrony zbiorowej i indywidualnej.

§ 3. Podczas pracy przy wytwarzaniu, przerobie oraz stosowaniu chromu pracownicy ochraniają w szczególności:

- 1) oczy za pomocą okularów typu gogle;
- 2) ręce za pomocą odpowiednich rękawic ochronnych chroniących przed chemikaliami;
- 3) ciało za pomocą odpowiednich ubrań ochronnych;
- 4) drogi oddechowe za pomocą odpowiednich środków ochrony dróg oddechowych.

§ 4. Pracodawca wyposaża pomieszczenia, w których wytwarzany, przerabiany lub stosowany jest chrom w:

- 1) wodne natryski do płukania oczu;
- 2) kabiny prysznicowe, jeżeli jest to technicznie możliwe.

§ 5. Każdy pracownik mający kontakt z chromem stosuje dodatkowe środki zabezpieczające przewidziane w karcie charakterystyki substancji niebezpiecznej.

§ 6. Po każdorazowym zakończeniu pracy, podczas której pracownik miał kontakt z substancjami zawierającymi chrom, zmienia się natychmiast zanieczyszczone ubranie i dokładnie zmywa z ciała zanieczyszczenia.

§ 7. Niedopuszczalne jest spożywanie posiłków na stanowisku pracy.

§ 8. 1. Pracodawca przy pomieszczeniach, w których wytwarza, przerabia i stosuje się chrom, urządza dwie szatnie, jedną na ubranie własne pracowników, drugą na odzież specjalną –ochronną –zanieczyszczoną chromem.

2. Pomiędzy szatniami, o których mowa w ust.1, pracodawca lokalizuje pomieszczenia higieniczno - sanitarne wyposażone w umywalki i natryski.

§ 9. 1. Pomieszczenia, w których pracownik narażony jest na działanie chromu, oznakowuje się i oddziela od innych pomieszczeń.

2. Pomieszczenia, o których mowa w ust. 1, wyposaża się w mechaniczną wentylację wywiewną:

1) uruchamianą 10 minut przed rozpoczęciem pracy oraz działającą podczas jej trwania;

2) zapewniającą 10- krotną wymianę powietrza w ciągu godziny i utrzymanie stężenia emitowanych do powietrza związków poniżej limitów określonych przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 217, poz. 1833 oraz z 2005 r. Nr 212, poz.1769).

3. W przypadku awarii wentylacji, o której mowa w ust. 2, stosuje się zabezpieczenie uniemożliwiające wejście do pomieszczenia, w którym nastąpiła awaria.

4. Powierzchnie podłóg pomieszczeń, o których mowa w ust.1:

- 1) wykonuje się z materiału nienasiąkliwego;
- 2) posiadają spadki do odprowadzania ścieków w kierunku kratki ściekowych;
- 3) zmywane są strumieniem wody po uprzednim odpyleniu za pomocą urządzeń zasysających pył.

5. Powierzchnie ścian i sufitów pomieszczeń, o których mowa w ust.1, wykonuje się tak, aby były gładkie, nienasiąkliwe, a zetknięcia się ścian z sufitem oraz ścian z podłogą – zaokrąglone.

6. Ścieki pochodzące ze zmywania pomieszczeń nie mogą być odprowadzane do kanalizacji bez uprzedniego oczyszczenia i neutralizacji.

7. Pracodawca w pomieszczeniach, o których mowa w ust 1, wywiesza w miejscach widocznych dla pracowników instrukcje postępowania przy usuwaniu odpadów powstających przy wytwarzaniu, przerobie oraz stosowaniu chromu oraz określające miejsce i sposób ich gromadzenia i oznakowania.

§ 10. Rozdrabnianie, mielenie, przesiewanie i suszenie chromu odbywa się w sposób zmechanizowany przy zapewnieniu hermetyzacji.

§ 11. Przeladunek rozdrobnionego chromu, transport wewnątrzzakładowy oraz zasypywanie do urządzeń produkcyjnych i wyładowywanie odbywa się w sposób zmechanizowany.

§ 12. Czynności wykonywane ręcznie, narażające pracowników na działanie chromu, wykonuje się w zamkniętych stanowiskach laboratoryjnych, zaopatrzonych w mechaniczną wentylację wywiewną albo w miejscach dokładnie osłoniętych okapami połączonymi z mechaniczną wentylacją wywiewną.

§ 13. Kadzie, w których odbywa się płukanie i przerabianie na mokro chromu, pracodawca wyposaża w okapy połączone z mechaniczną wentylacją wywiewną.

§ 14. Nad otworami pieców do prażenia chromu pracodawca umieszcza okapy połączone z mechaniczną wentylacją ssącą.

§ 15.1. Pracodawca na stanowiskach pracy, na których wytwarza, przerabia i stosuje się chrom, wywiesza w miejscach widocznych dla pracowników instrukcje bezpiecznej pracy z chromem.

2. Instrukcje, o których mowa w ust. 1, powinny być czytelne.

§ 16. 1. Pracodawca zapewnia ochronę pracowników przed zagrożeniami wynikającymi z fizykochemicznych właściwości chromu, podejmując, na podstawie wyników oceny ryzyka zawodowego, techniczne lub organizacyjne działania i środki zmierzające do bezpiecznego stosowania chromu, w szczególności:

- 1) zapobiega obecności w pomieszczeniach pracy i innych miejscach na terenie zakładu materiałów zapalnych, w ilościach stwarzających zagrożenie wybuchem lub pożarem;
- 2) usuwa źródła zapłonu, które mogą spowodować pożar lub wybuch, oraz eliminuje warunki, które mogą spowodować, że niebezpieczne substancje wywołają szkodliwe skutki.

§17. 1. Zanieczyszczone podczas prac przy wytwarzaniu, przerobie i stosowaniu chromu powietrze wydalone z pomieszczeń przez urządzenia wentylacyjne przed wypuszczeniem do atmosfery uprzednio oczyszcza się z zastosowaniem metod najlepszej dostępnej techniki przemysłowej.

2. Ścieki przemysłowe przed wypuszczeniem na zewnątrz powinny być oczyszczone z zastosowaniem metod najlepszej dostępnej techniki przemysłowej.

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Gospodarki

W porozumieniu

Minister Pracy i Polityki Społecznej

Minister Zdrowia

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM
PRAWNYM I REDAKCYJNYM

DYREKTOR
BIURO PRAWNE
Urszula Kulisińska
RADCA PRAWNY
14.06.2011

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie §1ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 131, poz. 909).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615 oraz z 2007 r. Nr 164, poz. 426 i Nr 89, poz. 589.

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministrów Pracy i Opieki Społecznej oraz Zdrowia z dnia 11 września 1953 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wytwarzaniu i przerobie arsenu i jego związków (Dz.U. Nr 48, poz. 236), które utraciło moc z dniem 1 stycznia 1975 r. na podstawie art. IV § 1 pkt 19 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Przepisy wprowadzające kodeks pracy (Dz.U. Nr 24, poz. 142 oraz z 1990 r. Nr 34, poz. 198).

Uzasadnienie

Przedmiotowy projekt rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wytwarzaniu, przerobie i stosowaniu związków chromu zawiera uregulowania legislacyjne w obszarze, który był objęty uregulowaniami zawartymi w rozporządzeniu Ministrów Pracy i Opieki Społecznej z dnia 30 października 1953 r. w sprawie higieny pracy przy wytwarzaniu, przerobie i stosowanie związków chromu – wydanym na podstawie art. 2 ust. 1 lit. a oraz ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz.U. Nr 35, poz. 325 i z 1950 r. Nr 36, poz. 330) oraz art. 2 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu (Dz.U. Nr 78, poz. 676).

Z przeprowadzonej analizy prawnej wynika, że rozporządzenie zostało wydane na podstawie przepisów, które utraciły moc obowiązującą, a wymagania odnoszące się do postępowania przy wytwarzaniu, stosowaniu i ograniczeń w obrocie substancji i preparatów chemicznych zostały szczegółowo określone w rozporządzeniach wykonawczych do ustawy z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U. Nr 11, poz. 84, z późn. zm.), rozporządzeniach wydanych na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), a w szczególności:

- rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650),
- rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 217, poz. 1833, z późn. zm.),
- rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzenia badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktyki opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. Nr 69, poz. 332, z późn. zm.),
- rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac (Dz.U. Nr 200, poz. 2047, z późn. zm.),
- rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bhp związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 11, poz. 86)-wdrażających dyrektywę Rady 98/24/WE,
- rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 73, poz. 645),
- rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie bhp przy procesach galwanotechnicznych (Dz.U. Nr 19, poz.192),
- rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz.U. Nr 280, poz. 2771, z późn. zm.), oraz
- rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 28 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz.U. Nr 259, poz. 2173), wydanym na podstawie art. 9 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz.U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087, z późn. zm.).

Mając na uwadze, że większość istotnych kwestii z zakresu bezpieczeństwa i higieny została uregulowana ww. przepisami, Ministerstwo Gospodarki opracowało i przekazało do ankiety wewnętrznej, a następnie międzyresortowej projekt rozporządzenia uchylającego rozporządzenie Ministrów Pracy i Opieki Społecznej oraz Zdrowia z dnia 30 października 1953 r. w sprawie higieny pracy przy wytwarzaniu, przerobie i stosowaniu związków chromu. Otrzymana z Rządowego Centrum Legislacyjnego opinia do projektu rozporządzenia uchyłającego ww. rozporządzenie wskazuje, że rozporządzenie Ministrów Pracy

i Opieki Społecznej oraz Zdrowia z dnia 30 października 1953 r. w sprawie higieny pracy przy wytwarzaniu, przerobie i stosowaniu związków chromu utraciło moc obowiązującą wraz z uchynieniem ustawy z dnia 30 marca 1965 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz.U. Nr 13, poz. 91) na skutek zapisów zawartych w art. IV § 1 pkt. 19 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks pracy (Dz.U. Nr 24, poz. 142, z późn. zm.). Jednocześnie RCL wyjaśnił, iż istniejące w tej materii orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego prezentują stanowisko, zgodnie z którym przepis obowiązuje w systemie prawa dopóki na jego podstawie są lub mogą być podejmowane indywidualne akty stanowienia prawa, gdy przepis ten jest stosowany do jakiegokolwiek sytuacji faktycznej.

Ponadto opinie z Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Stowarzyszenia Ochrony Pracy wskazują na potrzebę opracowania regulacji określających warunki techniczne dla pomieszczeń, gdzie wytwarzany jest chrom oraz szczegółowych wymagań higienicznych w pracach, gdzie występuje narażenie pracowników na związki chromu.

Na skutek tych opinii i mając na uwadze fakt, że w obecnym systemie prawnym brak jest szczegółowych uregulowań, które zastąpiłyby ww. rozporządzenie, które utraciło moc prawną, Ministerstwo Gospodarki przygotowało projekt niniejszego rozporządzenia, który reguluje sprawy bezpieczeństwa i higieny pracy przy wytwarzaniu, przerobie oraz stosowaniu związków chromu – w niektórych kwestiach odwołuje się do przepisów już w tym zakresie istniejących, a dodatkowo zawiera treści dotyczące wymagań dla pomieszczeń produkcyjnych i sanitarnych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. Nr 169, poz. 1414), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej www.mg.gov.pl - prawo - projekty aktów prawnych – przemysł.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega notyfikacji w trybie przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz.U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wytwarzaniu, przerobie oraz stosowaniu związków chromu

1. Analiza problemu

W trakcie procesu oceny aktualności uregulowań legislacyjnych w obszarze, który był objęty uregulowaniami zawartymi w rozporządzeniu Ministrów Pracy i Opieki Społecznej oraz Zdrowia z dnia 30 października 1953 r. w sprawie higieny pracy przy wytwarzaniu, przerobie i stosowaniu związków chromu – wydanym na podstawie art. 2 ust. 1 lit. a i c oraz ust. 2 i 3 uchylonego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz.U. Nr 35, poz. 325 i z 1950 r. Nr 36, poz. 330) oraz art. 2 ust. 1 uchylonego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu (Dz.U. Nr 78, poz. 676), okazało się, że pomimo licznych regulacji obowiązujących w obszarze postępowania z substancjami chemicznymi istnieje potrzeba opracowania przepisu, który ujmowałby w jednym akcie prawnym istotne zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy przy wytwarzaniu, przerobie i stosowaniu związków chromu.

W tym celu podjęte zostały prace nad opracowaniem nowego aktu prawnego z tego zakresu.

2. Cel regulacji

Podstawowym celem regulacji jest opracowanie nowego aktu prawnego dostosowanego do postępu technicznego z uwzględnieniem istniejących regulacji i zasad tworzenia lepszych regulacji.

3. Uwarunkowania nowej regulacji

Konieczność opracowania nowego rozporządzenia wynika z faktu, że rozporządzenie je poprzedzające opracowane było na podstawie przepisów, które utraciły moc obowiązującą wraz z uchynieniem ustawy z dnia 30 marca 1965 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz.U. Nr 13, poz. 91) na skutek zapisów zawartych w art. IV § 1 pkt. 19 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks pracy (Dz.U. Nr 24, poz. 142, z późn. zm.).

4. Konsultacje społeczne i informacje o przedstawionych opiniach

Rozwiązania przyjęte w projektowanym akcie prawnym będą przedmiotem konsultacji międzyresortowych, konsultacji z przedstawicielami organizacji pracodawców i związków zawodowych, przedstawicielami sektorowych organizacji pozarządowych, zakładami produkującymi związki chromu t.j.: Zakłady Chemiczne Alwernia S.A. i POCH.S.A. oraz z zakładem FAMED – stosującym związki chromu.

Projekt zostanie również zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www.mg.gov.pl. Wyniki konsultacji zostaną uwzględnione w ostatecznym projekcie.

5. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie

Projektowane rozporządzenie wpłynie na zakłady produkujące i stosujące związki chromu. Przepisy zawarte w projektowanym rozporządzeniu podają także odwołania do innych obowiązujących przepisów z zakresu właściwego obchodzenia się z niebezpiecznymi substancjami chemicznymi. Przepisy rozporządzenia ujmując zagadnienia techniczno - organizacyjne z zakresu dostosowania pomieszczeń i środków techniczno organizacyjnych do zagrożeń stwarzanych przez związki chromu, nie ujęte w innych przepisach, stanowiąc będą ponadto swego rodzaju przewodnik wskazujący na przepisy, które powinny być w szczególności wzięte pod uwagę przy projektowaniu procesu przemysłowego. Takie kompleksowe ujęcie problemu wymagań wpłynie na poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy.

6. Zakres oceny skutków regulacji na:

-na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowana regulacja nie będzie wywierać skutków na budżet państwa.

- na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie miała bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

- na konkurencyjność i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność przedsiębiorstw.

- na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację regionów i ich rozwój.

- na środowisko

Projektowana regulacja może mieć wpływ na zdrowie pracowników zatrudnionych przy pracach z użyciem związków chromu, a także na środowisko naturalne. Zawarte w rozporządzeniu wymogi zastosowania najlepszych dostępnych technik pozwoli na zredukowanie do niezbędnego minimum kontrolowanej i niekontrolowanej emisji szkodliwych związków chromu do środowiska.